

NACRT

**UREDBA O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE
O NAČINU TRGOVANJA EMISIJSKIM JEDINICAMA
STAKLENIČKIH PLINOVA**

Zagreb, studeni 2014.

Na temelju članka 98. stavka 2., članka 112. stavka 1. točke 3. i članka 114. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/11 i 47/14), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

UREDBU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE
O NAČINU TRGOVANJA EMISIJSKIM JEDINICAMA STAKLENIČKIH PLINOVA

Članak 1.

U Uredbi o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (Narodne novine, broj 69/2012), u članku 2. stavku 2. iza podstavka 2. dodaju se podstavci 3. i 4. koji glase:

„- Uredba Komisije (EU) br. 1123/2013 od 8. studenoga 2013. o utvrđivanju prava korištenja međunarodnih jedinica sukladno Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, (Tekst značajan za EGP) (SL L 299, 9.11.2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) br. 1123/2013) ,

- Uredba (EU) br. 421/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice s ciljem provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere na emisije iz međunarodnog zrakoplovstva do 2020. (SL L 129, 30. 04. 2014.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 421/2014).“.

Članak 2.

U članku 3. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka na zrakoplovne djelatnosti, se na primjeren način primjenjuje Uredba (EU) br. 421/2014.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 3.

U članku 4. stavku 2. iza riječi: „zraka“ briše se točka i dodaju se riječi: „(u daljnjem tekstu: Zakon).“.

Članak 4.

U članku 9. stavak 4. briše se.

Članak 5.

U članku 10. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Ministar nadležan za poslove zaštite okoliša u skladu s prosječnom tržišnom cijenom emisijske jedinice u prethodnoj godini, donosi odluku o visini jedinične naknade iz stavka 3. ovoga članka za prethodnu kalendarsku godinu do 31. ožujka tekuće godine.“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Odluku iz stavka 4. ovoga članka objavljuje Ministarstvo na internetskim stranicama.

(6) Agencija dostavlja Fondu zaštite okoliša i energetske učinkovitosti popis operatera postrojenja iz stavka 1. ovoga članka s verificiranim emisijama za prethodnu godinu najkasnije do 31. svibnja tekuće godine.“.

Članak 6.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„(1) Operater postrojenja i operator zrakoplova može u razdoblju od 2013. do 2020. godine koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerena smanjenja emisije u količini utvrđenoj Uredbom Komisije (EU) br. 1123/2013 o utvrđivanju prava korištenja međunarodnih jedinica sukladno Direktivi 2003/87/EZ.

(2) Operater postrojenja i operator zrakoplova ne može u razdoblju od 2013. do 2020. godine koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerena smanjenja emisije za koje postoji restrikcija utvrđena člankom 1. stavkom 1. Uredbe Komisije (EU) br. 550/2011.

(3) Operater postrojenja i operator zrakoplova može u razdoblju od 2013. do 2020. godine koristiti jedinice iz projekata koji se provode u trećim državama iz članka 16. stavka 2. ove Uredbe.

(4) Agencija će na zahtjev operatera postrojenja izdati emisijske jedinice u zamjenu za ovjerena smanjenja emisije ili jedinice smanjenja emisije.“.

Članak 7.

U članku 15. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 1. i 2.

Članak 8.

U članku 18. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo na svojoj internetskoj stranici objavljuje podatke o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica, podatke vezano za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija, osim podataka koje su operateri postrojenja i operatori zrakoplova označili poslovnom tajnom sukladno posebnim propisima, u kojem slučaju će se objaviti ukupni podaci.“.

U stavku 2. riječi: „rješenje o dodjeli“ zamjenjuju se riječju: „dodjelu“.

Članak 9.

Članak 19. briše se.

Članak 10.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, _____ 2014.

Predsjednik
Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje ove Uredbe sadržan je u članku 98. stavku 2., članku 112. stavku 1. točki 3. i članku 114. stavku 1. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/11 i 47/14). Zakonom su propisani temeljni elementi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

Zakon o zaštiti zraka, koji je izmijenjen i dopunjen u travnju 2014. godine, usklađen je s pravnom stečevinom Europske unije koja je donesena do 1. siječnja 2014. godine.

U cilju provedbe pravne stečevine Europske unije iz područja klimatskih promjena, za koju je okvir dan u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, broj 47/2014) potrebno je izmijeniti i dopuniti postojeće provedbene propise donesene na temelju Zakona o zaštiti zraka iz 2011. godine.

Prijedlog Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova sadrži odredbe kojima je dan okvir za provedbu sljedećih akata Europske unije:

- Uredba Komisije (EU) br. 1123/2013 o utvrđivanju prava korištenja međunarodnih jedinica sukladno Direktivi 2003/87/EZ,
- Uredba (EU) br. 421/2014 o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice s ciljem provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišne utemeljene mjere na emisije iz međunarodnog zrakoplovstva do 2020.

Člankom 3. Uredbe definiraju se industrijske i zrakoplovne djelatnosti na koje se odnose obveze u EU ETS-u te je on dopunjen da se omogući primjena Uredbe (EU) br. 421/2014.

Naime, zbog snažne opozicije trećih država da budu obuhvaćeni obvezama koji proizlaze iz EU sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, Uredbom (EU) br. 421/2014 uvedeno je privremeno odstupanje za praćenje, izvješćivanje i predaju emisijskih jedinica iz letova u zemlje izvan EGP-a i iz tih zemalja od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2016. godine. Uredba (EU) br. 421/2014 također, kako bi se osigurala pravna sigurnost za potrebe ovoga odstupanja, letove između zračnih luka smještenih u državama EGP-a i zračnih luka smještenih u Republici Hrvatskoj smatra letovima između država EGP-a. Nadalje tom Uredbom se, u razdoblju od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2020. godine, daje privremeno izuzeće od obveza u EU ETS-u za nekomercijalne operatore zrakoplova koji ispuštaju manje od 1000 tona.

Izmjenom članka 10. Uredbe daje se ovlast ministru nadležnom za zaštitu okoliša da u skladu s prosječnom tržišnom cijenom emisijske jedinice u prethodnoj godini, donosi odluku o visini jedinične naknade za potrebe određivanja posebne godišnje naknade na emisije stakleničkih plinova koju plaćaju operateri postrojenja isključeni iz sustava trgovanja.

Također se propisuje obveza Agenciji za zaštitu okoliša da godišnje dostavlja Fondu zaštite okoliša i energetske učinkovitosti popis operatera postrojenja isključenih iz

sustava trgovanja s njihovim verificiranim emisijama za prethodnu godinu, potrebnih za izračun gore navedene posebne naknade.

Uredbom EU br. 1123/2013 propisuje se postotak jedinica nastalih provedbom mehanizama Kyotskog protokola, koji je postrojenjima dopušten za pokrivanje njihovih emisija u razdoblju od 2013.-2020. Obzirom da je postojećom Uredbom dopušteno postrojenjima koristiti jedinica iz mehanizama u udjelu od 15% od njihove verificirane emisije, bilo je potrebno uskladiti članak 11. Uredbe s odredbama Uredbe EU br. 1123/2013, koja propisuje da će hrvatska postrojenja smjeti koristiti tih jedinica u količini koja odgovara 4,5% njihovih verificiranih emisija, dok će operatori zrakoplova smjeti koristiti 1.5% jedinica.

U članku 15. briše se stavak 1. jer se na Republiku Hrvatsku direktno primjenjuju odredbe Uredbe Komisije (EU) br. 389/2013 od 2. svibnja 2013. o uspostavi Registra Unije za razdoblje trgovanja koje započinje 1. siječnja 2013. i za naredna razdoblja trgovanja sustava trgovanja emisijama Europske Unije (ETS).

Članak 18. mijenja se jer je praksa pokazala da države članice zbog zaštite povjerljivosti podataka gospodarskih subjekata uključenih u sustav trgovanja objavljuju skupne, a ne pojedinačne podatke te su u tom smislu dopunjene odredbe Uredbe.

TEKST ODREDBI VAŽEĆE UREDBE KOJI SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 2.

- (1) Ova Uredba sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:
- Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se utvrđuje shema za trgovanje kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice i kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25. 10. 2003.),
 - Direktiva 2004/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ kojom se utvrđuje shema za trgovanje kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice, vezano za projektne mehanizme Kyotskog protokola (SL L 338, 13. 11. 2004.),
 - Direktiva 2008/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ kako bi se zrakoplovne aktivnosti uključile u sustav trgovanja kvotama emisijama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 8, 13. 1. 2009.),
 - Direktiva 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ kako bi se unaprijedio i proširio sustav trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice (SL L 140, 5. 6. 2009.),
 - Odluka Komisije 2009/450/EZ o detaljnoj interpretaciji zrakoplovne djelatnosti dane u Prilogu I. Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 12. 6. 2009.),
 - Uredba Komisije (EU) broj 550/2011 o određivanju, sukladno Direktivi 2003/87/EZ, Europskoga parlamenta i Vijeća, o određenim ograničenjima međunarodnih jedinica iz projekata koji obuhvaćaju industrijske plinove (SL L 149, 8. 6. 2011.).

- (2) Ovom Uredbom utvrđuje se okvir za provedbu sljedećih akata Europske unije:
- Odluka Komisije 2005/381/EZ o uvođenju upitnika za izvješćivanje o primjeni Direktive 2003/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o uspostavljanju sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 96/61/EZ (SL L 126, 19. 5. 2005.),
 - Odluka Komisije 2006/803/EZ o izmjeni Odluke Komisije 2005/381/EZ o uvođenju upitnika za izvješćivanje o primjeni Direktive 2003/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o uspostavljanju sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 96/61/EZ (SL L 329, 25. 11. 2006.).

Članak 3.

(1) Djelatnosti za koje je utvrđena obveza ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova i zrakoplovne djelatnosti za koje je utvrđena obveza praćenja emisija propisane su u Prilogu I. ove Uredbe, a staklenički plinovi određeni su u Prilogu II. ove Uredbe.

(2) Ovom se Uredbom predviđaju smanjenja emisija stakleničkih plinova, što će pridonijeti postizanju razina smanjenja koje se sa znanstvenog stajališta smatraju neophodnima za sprječavanje opasnih klimatskih promjena.

Članak 4.

(1) Pojmovi uporabljeni u ovoj Uredbi imaju sljedeće značenje:

1. *emisije*: ispuštanje u atmosferu stakleničkih plinova iz izvora u nekom postrojenju i ispuštanje plinova iz zrakoplova pri obavljanju djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe koji su određeni za te djelatnosti,

2. *postrojenje*: nepokretna tehnička jedinica u kojoj se obavljaju jedna ili više djelatnosti iz Priloga I. i bilo koje druge izravno pridružene djelatnosti tehnički povezane s djelatnostima koje se obavljaju na toj lokaciji i koje mogu imati utjecaj na emisije i onečišćenje,
3. *tona ekvivalenta ugljikova dioksida*: jedna tona ugljikova dioksida (CO₂) ili količina bilo kojeg drugog stakleničkog plina iz Priloga II. ove Uredbe s ekvivalentnim potencijalom globalnog zagrijavanja,
4. *operator koji obavlja komercijalni zračni prijevoz*: operator koji uz naknadu pruža usluge linijskog ili povremenog zračnog prijevoza putnika, tereta ili pošte,
5. *pripisane emisije iz zrakoplovstva*: emisije od svih odlaznih letova iz zračnih luka smještenih na teritoriju države članice i dolaznih letova iz treće države u te zračne luke, pri čemu ovi letovi pripadaju zrakoplovnim djelatnostima iz Priloga I. ove Uredbe,
6. *izgaranje*: bila koja oksidacija goriva, bez obzira na način na koji se koristi toplina, električna ili mehanička energija proizvedena tim procesom i bilo koja druga s time izravno povezana djelatnost, uključujući pročišćavanje otpadnih plinova,
7. *jedinica smanjenja emisije*: (Emission reduction unit – ERU) jedinica izdana sukladno članku 6. Kyotskog protokola i odlukama koje su usvojene na temelju Okvirne konvencije ili Kyotskog protokola i iznosi jednu tonu ekvivalenta ugljikova dioksida,
8. *ovjereno smanjenje emisije*: (Certified emission reduction – CER) jedinica izdana sukladno članku 12. Kyotskog protokola i odlukama koje su usvojene na temelju Okvirne konvencije ili Kyotskog protokola i iznosi jednu tonu ekvivalenta ugljikova dioksida.

(2) Osim pojmova iz stavka 1. ovoga članka, pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Uredbi sukladni su pojmovima utvrđenim u Zakonu o zaštiti zraka.

Članak 9.

(1) Zahtjev za isključenje iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama podnosi se Ministarstvu do 15. srpnja 2012. godine.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka operater postrojenja prilaže izvješće o emisijama iz postrojenja za 2008., 2009. i 2010. godinu i izvješće o verifikaciji kojim dokazuje da su emisije stakleničkih plinova iz postrojenja manje od 25.000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida u svakoj od 3 navedene godine, isključujući emisije iz biomase.

(3) Izvješće iz stavka 2. ovoga članka izrađuje se i verificira na način propisan obvezujućim uputama iz članka 5. stavka 4. ove Uredbe.

(4) Operater postrojenja koje je isključeno iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama prati i izvješćuje o emisijama stakleničkih plinova na način propisan pravilnikom iz članka 108. stavka 5. Zakona o zaštiti zraka (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 10.

(1) Operater postrojenja isključenog iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama dužan je provoditi mjere za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija stakleničkih plinova (u daljnjem tekstu: ekvivalentna mjera) plaćati posebnu godišnju naknadu na emisije stakleničkih plinova.

(2) Ekvivalentna mjera iz stavka 1. ovoga članka provodi se plaćanjem posebne godišnje naknade na emisije stakleničkih plinova sukladno posebnom propisu kojim se uređuje plaćanje naknade na emisije ugljikovog dioksida.

(3) Naknada iz stavka 2. ovoga članka izračunava se kao razlika verificirane emisije iz postrojenja u prethodnoj godini i emisije koja odgovara količini emisijskih jedinica koje bi se operateru tog postrojenja dodijelile sukladno posebnom propisu kojim se uređuje besplatna dodjela emisijskih jedinica postrojenjima pomnožena s visinom jedinične naknade.

(4) Na prijedlog ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša u skladu s prosječnom tržišnom cijenom emisijske jedinice u prethodnoj godini, Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o visini jedinične naknade iz stavka 3. ovoga članka za prethodnu kalendarsku godinu do 31. ožujka tekuće godine.

Članak 11.

(1) Operater postojećeg postrojenja može u razdoblju od 2013. do 2020. godine koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerena smanjenja emisije do iznosa jednakog udjelu od najviše 15% verificirane emisije stakleničkih plinova u razdoblju od 2010. do 2012. godine.

(2) Operater novog postrojenja i postrojenja koje obavlja nove djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe, može koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerena smanjenja emisije do iznosa jednakog udjelu od najmanje 4,5% verificirane emisije stakleničkih plinova iz postrojenja u razdoblju 2013. – 2020. godine.

(3) Operator zrakoplova može koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerena smanjenja emisije do iznosa jednakog udjelu od najmanje 1,5% verificirane emisije stakleničkih plinova iz zrakoplova u razdoblju 2013. – 2020. godine.

(4) Zabranjuje se korištenje jedinica smanjenja emisije i ovjerenih smanjenja emisija iz projekata koji uključuju uništavanje trifluormetana (HFC-23) i dušikovog oksida (N₂O) iz proizvodnje adipinske kiseline.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, do 30. travnja 2013. godine mogu se koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerenih smanjenja emisija iz postojećih projekata te vrste koja su izdana za smanjenja emisije prije 2013. godine i koriste se u odnosu na emisije postrojenja EU ETS koje su nastale tijekom 2012. godine.

(6) Agencija će na zahtjev operatera postrojenja izdati emisijske jedinice u zamjenu za ovjerena smanjenja emisije ili jedinice smanjenja emisije.

Članak 15.

(1) Ministarstvo izdaje do 30. lipnja svake godine nalog Agenciji za poništenje svih emisijskih jedinica koje su operateri postrojenja i operatori zrakoplova predali u Registar Unije.

(2) Četiri mjeseca nakon početka svakog razdoblja trgovanja Ministarstvo izdaje nalog Agenciji za poništenje svih jedinica kojima je isteklo važenje, a koje nisu predane i poništene sukladno stavku 1. ovoga članka.

(3) Ministarstvo izdaje nalog Agenciji da pravnoj i fizičkoj osobi izda emisijske jedinice važeće za tekuće razdoblje trgovanja u zamjenu za jedinice u vlasništvu te osobe poništene sukladno stavku 2. ovoga članka.

Članak 18.

(1) Ministarstvo na svojoj internetskoj stranici po donošenju objavljuje sva rješenja o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica i izvješća koja se odnose na količinu i dodjelu emisijskih jedinica, praćenje emisija, izvješćivanje o emisijama i verifikaciju emisija, osim podataka koje su operateri postrojenja i operatori zrakoplova označili poslovnom tajnom sukladno posebnim propisima.

(2) Pristup javnosti informacijama koje se odnose na rješenje o dodjeli emisijskih jedinica i izvješće o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja, odnosno zrakoplovne djelatnosti te informacijama o projektnim aktivnostima u kojima Republika Hrvatska sudjeluje ili ovlašćuje privatne ili javne subjekte za sudjelovanje u projektnim aktivnostima provodi se sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša.

Članak 19.

(1) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji izvješće o dosljednoj primjeni pravila o dražbovanju najkasnije 30 dana nakon svake dražbe.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka odnosi se posebno na pošten i otvoren pristup dražbi, razvidnost, formiranje cijene te tehničke i operativne aspekte provedbe dražbe.